

**HERSTELADVIES COMPENSATIECOMMISSIE
met gelijktijdige vervallenverklaring van het advies
van de Compensatiecommissie d.d. 19 mei 2016 m.u.v.
die overwegingen die in dit advies als herhaald en ingelast worden
beschouwd.**

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC134 b (aanvullende aanvraag)

datum uitspraak 10/03/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

wijlen [naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
hierna te noemen: [overledene],

namens deze,

[naam],
weduwe van [overledene],
woonplaats: [plaats],
handelend in haar hoedanigheid van enig erfgenaam onder algemene
titel,
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. M. van Berckel-van der Rijken, advocaat in Breda,

te voldoen door:

de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder of Congregatie.

1. Verloop van de procedure

Verloop van de eerste Compensatieprocedure (Congregatie, [aangeklaagde 1])

1.1 Naar aanleiding van een eerder door [overledene] (bij leven) ingediend verzoek tot compensatie heeft de Compensatiecommissie - op basis van het door de Klachtencommissie in haar advies van 13 april 2012 (zaaknummer 2010T066) gegrond verklaarde seksueel misbruik dat door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 1], (hierna: [aangeklaagde 1]) [overledene] was aangedaan - op 26 september 2012 een advies uitgebracht (zaaknummer 2012CC134).

In dat advies heeft de Compensatiecommissie de aanvraag definitief ingedeeld in categorie 2 en verweerder geadviseerd om aan [overledene] een bedrag van €7.500,- als compensatie te

betalen. Dit advies is door verweerder opgevolgd en de geadviseerde betaling van €7.500,- heeft plaatsgevonden. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 26 september 2012, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

Verloop van de onderhavige tweede Compensatieprocedure (Congregatie, [aangeklaagde 2] en [aangeklaagde 3])

1.2 Op 27 juli 2015 is ter griffie van de Compensatiecommissie het aanvullende aanvraagformulier ontvangen voor het verkrijgen van compensatie wegens (aanvullend) vastgesteld seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Nederland. Het betreft seksueel misbruik dat [overledene] als minderjarige door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]) en door [aangeklaagde 3] (hierna: [aangeklaagde 3]) is aangedaan. Als bewijs van dit aanvullende seksueel misbruik zijn meegestuurd twee adviezen van de Klachtencommissie, beide gedateerd op 7 juli 2015 met zaaknummers 2010T066 (1) en 2010T066 (2). Bij brieven van 10 juli 2015 heeft verweerder verklaard deze beide adviezen van de Klachtencommissie over te nemen.

1.3 Bij brief van 29 oktober 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan [overledene] aangaande de geleden vermogensschade. Namens [overledene] is zijn schade schriftelijk onderbouwd bij brief van 8 december 2015, opgesteld door mr. Van Berckel. Verweerder heeft bij brief van 12 februari 2016 gereageerd. Op 19 mei 2016 heeft de Compensatiecommissie uitspraak gedaan en geadviseerd dat aan [overledene] in zijn totaliteit (wegens het totaal aan hem aangedane seksueel misbruik) €17.500,- moest worden betaald. Aangezien hij reeds een bedrag van €7.500,- had ontvangen uit hoofde van de eerste Compensatieprocedure, resteerde een te betalen bedrag van €10.000,-.

1.4 Verweerder heeft het Meldpunt op 5 juli 2016 laten weten dat het niet lukte om het geadviseerde bedrag van €10.000,- over te maken op de rekening van [overledene] omdat het desbetreffende rekeningnummer was opgeheven. Na navraag door het Meldpunt bij het kantoor van mr. Van Berckel ontving het Meldpunt op 7 juli 2016 een mailbericht van het kantoor van mr. Van Berckel met het bericht dat [overledene] op [datum] helaas was overleden.

1.5 De secretaris van de Compensatiecommissie heeft vervolgens op 28 juli 2016 in telefonisch overleg met mr. Van Berckel getracht te komen tot een informele, praktische afdoening waarbij recht zou worden gedaan aan artikel 6 van de Compensatieregeling en verweerder de helft van het geadviseerde bedrag (te weten €5.000,- i.p.v. €10.000,-) zou betalen. Mr. Van Berckel heeft de Compensatiecommissie niet laten weten dat verzoekster de door de Compensatiecommissie voorgestane praktische afdoening wenste te accepteren.

Vervolgens heeft de secretaris van de Compensatiecommissie bij brief van 15 november 2016 mr. Van Berckel meegedeeld dat de Compensatiecommissie een hersteladvies zal uitbrengen; de secretaris heeft daarbij gelijktijdig verzocht om toezending binnen een termijn van vier weken nadien van een verklaring van erfrecht en zo nodig een volmacht.

1.6 Bij brief van 17 november 2016 heeft mr. Van Berckel zich namens de 'nabestaanden' op het standpunt gesteld dat van toepasselijkheid van artikel 6 van de Compensatieregeling geen sprake kon zijn. [overledene] heeft - aldus mr. Van Berckel - bij leven het aanvraagformulier ingediend, zijn vermogensschade onderbouwd en zodoende persoonlijk aanspraak gemaakt op de compensatie.

Zij wijst er voorts op dat de Compensatiecommissie er (te) lang over heeft gedaan om tot haar advies te komen. Ook doet mr. Van Berckel een beroep op artikel 4:182 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

1.7 Het door verweerder ingevulde antwoordformulier dat betrekking heeft op het onderhavige aanvullende (tweede) verzoek tot compensatie, is door de griffie ontvangen.

1.8 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft [overledene] destijds bij leven aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Aangezien mr. Van Berckel bij brief van 17 november 2016 het standpunt van de 'nabestaanden' heeft vertolkt, moet het er naar het oordeel van de Compensatiecommissie voor gehouden worden dat ook verzoekster met de Compensatieregeling als zodanig akkoord is gaan. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier, waarover de Compensatiecommissie beschikt.

3. De vaststaande feiten m.b.t. het seksueel misbruik in de tweede Compensatieprocedure

De Compensatiecommissie gaat met betrekking tot de aard en omvang van het seksueel misbruik dat [overledene] is aangedaan uit van de feiten en omstandigheden zoals staan vermeld onder 2.2 van haar eerder uitgebrachte advies van 19 mei 2016 en die hier als herhaald en ingelast moeten worden beschouwd.

4. Het bewijs en categorie-indeling in de tweede Compensatieprocedure

4.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klachten van [overledene] (bij leven), waarin de klachten gegrond zijn verklaard zoals vermeld in overweging 3.1 van het advies van de Compensatiecommissie d.d. 19 mei 2016, welke overweging hier als herhaald en ingelast moet worden beschouwd.

4.2 Wat de categorie-indeling betreft verwijst de Compensatiecommissie naar overweging 3.2 van het advies van de Compensatiecommissie van 19 mei 2016, die hier als herhaald en ingelast moet worden beschouwd, en dat neerkomt op een indeling in categorie 3. In aanvulling daarop dient artikel 6 van de Compensatieregeling te worden toegepast (zie daarover nader onder 5).

5. Overwegingen Compensatiecommissie

Toepasselijkheid artikel 6 Compensatieregeling

5.1 Artikel 6 van de Compensatieregeling luidt - voor zover hier relevant - als volgt:

“De echtgenoot of de geregistreerd partner en de kinderen die erfgenaam van het betrokken slachtoffer zijn, hebben gedurende drie jaren na het in werking treden van de Compensatieregeling of gedurende twee jaren na het overlijden van het betrokken slachtoffer indien dat moment later ligt, toegang tot de Compensatieregeling. Erfgenamen krachtens plaatsvervulling hebben geen toegang tot de Compensatieregeling. De aanspraak van erfgenamen dient door ten minste de meerderheid van hen te worden ingediend. De aanspraak van de erfgenamen is beperkt tot 50% van de aanspraak van het overleden slachtoffer ware hij in leven gebleven. Erfgenamen hebben geen toegang tot artikel 5. [...]”

5.2 De Compensatiecommissie verwijst voor uitleg van artikel 6 van de Compensatieregeling naar hetgeen daarover staat vermeld in de toelichting bij de Compensatieregeling op pag. 8 onderaan, die als volgt luidt:

“Overlijdt het slachtoffer na de uitspraak van de Compensatiecommissie maar voor de betaling, dan kunnen erfgenamen aanspraak maken op de compensatie vermeld in de uitspraak. Er is dan sprake van een verkregen recht dat gewoon vererft.”

In lijn met een eerder door de Compensatiecommissie uitgebracht advies (2015CC519b) leidt de Compensatiecommissie uit deze toelichting ‘a contrario’ af dat in situaties als de onderhavige (waarin de aanvragen zijn ingediend door het slachtoffer zelf, maar waarin het slachtoffer overleden is vóórdat de Compensatiecommissie advies heeft gegeven) slechts aanspraak bestaat op 50% van het nog te adviseren compensatiebedrag.

5.3 Dat de Compensatiecommissie naar aanleiding van de onderhavige aanvraag bij advies van 19 mei 2016) heeft geadviseerd aan [overledene] in zijn totaliteit €17.500,- te betalen, laat zich verklaren door het feit dat de Compensatiecommissie pas nadien kennis heeft genomen van het overlijden van [overledene] op [datum] en aldus - helaas pas achteraf - heeft kunnen en moeten vaststellen dat de situatie zoals vermeld in de Toelichting van de Compensatieregeling (zie overweging 5.1) zich heeft voorgedaan.

Hersteladvies

5.4 In beginsel is een advies dat door de Compensatiecommissie is uitgebracht bindend voor partijen. Dit is alleen niet zo indien achteraf is gebleken dat dat advies tot stand is gekomen op basis van onjuiste feiten en dit niet te wijten is aan de Compensatiecommissie.

5.5 Door indiening van het aanvraagformulier hebben alle betrokken partijen ingestemd met de toepasselijkheid van de Compensatieregeling en de Toelichting daarop. Partijen worden geacht bekend te zijn met de Compensatieregeling en de Toelichting, en aldus ook met de regeling van artikel 6 van de Compensatieregeling en de Toelichting daarop.

5.6 Aan de Compensatieregeling en het conform die regeling indienen van een verzoek tot compensatie ligt voor alle betrokken partijen een algemene verplichting ten grondslag de Compensatiecommissie - ook tussentijds - te informeren over feiten die relevant zijn of - naar men behoort te weten - relevant kunnen zijn voor de behandeling c.q. beoordeling van de aanvraag.

5.7 Onder de omstandigheden van dit geval ziet de Compensatiecommissie zich genoodzaakt - voor zover nodig met een beroep op artikel 28 van de Compensatieregeling, ingevolge welke bepaling de Compensatiecommissie het recht heeft te voorzien in alle lacunes die de Compensatieregeling laat op de wijze die haar juist voorkomt - alsnog een hersteladvies uit te brengen onder intrekking van het eerder uitgebrachte advies van 19 mei 2016. Inmiddels is immers komen vast te staan dat het advies van 19 mei 2016 is uitgebracht op basis van de onjuiste veronderstelling dat [overledene] nog in leven was, terwijl van de zijde van ‘de nabestaanden’ - ondanks een verzoek daartoe van de zijde van de Compensatiecommissie - geen bereidheid is gebleken zich te conformeren aan de werking van artikel 6 Compensatieregeling en de consequenties daarvan en alsnog in te gaan op het hiervoor onder 1.5 vermelde praktische afdoeningsvoorstel.

5.8 De Compensatiecommissie bepaalt derhalve dat haar eerdere advies van 19 mei 2016 in zijn geheel als vervallen moet worden beschouwd, hetgeen niet geldt voor zover in dit advies wordt bepaald dat passages uit het eerdere advies van 19 mei 2016 als herhaald en ingelast moeten worden beschouwd.

Categorie-indeling en bedrag

5.9 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal

gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens [overledene] gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

5.10 De Compensatieregeling kent, zoals in 5.2 hiervoor uitgelegd, een aparte toekenning die maximaal 50% bedraagt van de aanspraak die het slachtoffer zelf, ware hij in leven gebleven, had kunnen verzoeken met daarbij de begrenzing dat een indeling in categorie 5 (hetzij als uitzonderlijk seksueel misbruik, hetzij ter onderbouwing van vermogensschade) niet aan de orde kan zijn.

Gelet op alle feiten en omstandigheden, waaronder het feit dat [overledene] in totaal door drie personen seksueel is misbruikt, zou hem, indien hij in leven ware gebleven, een compensatie van in totaal €17.500,-- zijn toegekend, althans €10.000,-- omdat het reeds ontvangen bedrag van €7.500,-- uit hoofde van de eerste Compensatieprocedure krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling daarop in mindering wordt gebracht. Nu [overledene] op 19 mei 2016 (de datum van het tweede compensatie-advies) reeds was overleden, dient krachtens artikel 6 van de Compensatiecommissie 50% van het bedrag van €10.000,--, te weten een bedrag van €5.000,-- overeenkomstig de onderhavige regeling te worden geadviseerd.

Beroep van mr. Van Berckel op art. 4:182 Burgerlijk Wetboek: algemene titel

5.11 Het door mr. Van Berckel bij brief van 17 november 2016 gedane beroep op artikel 4:182 lid 1 (eerste zin) BW slaagt niet. Deze eerste zin bevat een algemene regeling voor de rechtsovergang van goederen en schulden onder ‘algemene titel’ en bepaalt dat de erfgenamen van rechtswege de erfflater opvolgen in zijn voor overgang vatbare rechten en in zijn bezit en houderschap.

Van dit algemene beginsel van ‘vererving onder algemene titel’ kan worden afgeweken, bijvoorbeeld bij testament of anderszins. Artikel 6 van de Compensatieregeling vormt zo’n uitzondering op dit algemene in de eerste zin van artikel 4:182 lid 1 BW geformuleerde beginsel en bepaalt dat erfgenamen slechts 50% krijgen en geen aanspraak kunnen maken op een indeling in categorie 5 en/of op vergoeding van vermogensschade binnen categorie 5. Blijkens de Toelichting op de Compensatieregeling (pagina 8, onderaan) is er slechts één uitzondering op die 50% regel, namelijk indien de erfflater overlijdt ná de uitspraak van de Compensatiecommissie, maar vóór de uitbetaling. Die situatie is hier niet aan de orde.

Welke erfgenaam kan verzoek tot compensatie indienen?

5.12 Tot slot zij nog opgemerkt dat krachtens artikel 6 van de Compensatieregeling en de Toelichting daarop alleen ‘erfgenamen onder algemene titel’ gerechtigd zijn een aanvraag voor compensatie in te dienen. Blijkens de verklaring van erfrecht is alleen verzoekster de erfgenaam onder algemene titel gelet op de toepasselijkheid van het wettelijk erfrecht bij versterf (art. 4:13 BW e.v.). Daarmee is sprake van de in de tweede zin van artikel 4:182 lid 1 BW geformuleerde uitzondering, waarin alleen de echtgenoot onder algemene titel erft en niet de kinderen. Dat betekent dat alleen verzoekster gerechtigd is de aanvraag tot compensatie in te dienen en het geadviseerde compensatiebedrag te ontvangen.

Tijdigheid advies

5.13 Anders dan mr. Van Berckel in haar brief van 17 november 2016 heeft betoogd, is de Compensatiecommissie niet te traag geweest in de behandeling van de tweede aanvraag van [overledene]. De tweede aanvraag is op 27 juli 2015 op het Meldpunt ontvangen, waarna op 29

oktober 2015 aan [overledene] een indelingsbrief is gestuurd. Bij brief van 8 december 2015 heeft mr. Van Berckel de gestelde vermogensschade nader onderbouwd en vervolgens heeft verweerder bij brief van 12 februari 2016 gereageerd. De Compensatiecommissie heeft vervolgens op 19 mei 2016 haar advies uitgebracht. Dit is een tijdig uitgebracht advies, zeker gelet op het feit dat [overledene] in de eerste Compensatieprocedure reeds een bedrag toegekend had gekregen, alsmede gelet op de relatief korte periode tussen de reactie van verweerder (van 12 februari 2016) en het overlijden van de heer van de Berg (op [datum]) en op het feit dat in de tweede procedure door de Compensatiecommissie een (doorgaans de nodige tijd in beslag nemende) beoordeling van de gestelde vermogensschade diende plaats te vinden.

Vergoeding advocaatkosten

5.14 Mr. Van Berckel heeft een nota ter hoogte van €1.496,35 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van door haar gemaakte kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat - gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling - ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW. Deze kosten zijn gemaakt toen [overledene] nog in leven was en sprake was van een situatie waarin vermogensschade moest worden onderbouwd. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het besluit dat deze kosten (tot het bedrag van €1.000,--) in redelijkheid voor vergoeding in aanmerking moeten komen.

Tot slot

5.15 De Compensatiecommissie hecht er ten slotte aan op te merken dat zij zich terdege realiseert dat het seksueel misbruik dat [overledene] is aangedaan op ernstige wijze zowel diens lichamelijke als geestelijke integriteit heeft geschonden, hetgeen tot ernstige gevolgen heeft geleid voor [overledene] zelf (bij leven), maar ook nadrukkelijk voor zijn naasten waaronder verzoekster.

6. Slotsom

6.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 (onder toepassing van artikel 6 van de Compensatieregeling) en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

6.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van verzoekster finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

6.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

7. Het advies

De Compensatiecommissie adviseert als volgt:

- het advies van de Compensatiecommissie d.d. 19 mei 2016 in de zaak met zaaknummer 2012CC134 b (aanvullende aanvraag van [overledene]) vervalt, met uitzondering van die passages die in dit hersteladvies als herhaald en ingelast worden beschouwd.
- de onderhavige aanvraag wordt ingedeeld in categorie 3 en verweerder dient (gelet op de toepasselijkheid van artikel 6 van de Compensatieregeling) aan verzoekster een bedrag van € 5.000,-- over te maken,
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand eenmalig een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 10/03/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter